EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 5. 2018
COM(2018) 313 final

SPRÁVA KOMISIE RADE,

ktorou sa hodnotí pokrok oznámený Talianskom Komisii a Rade, pokiaľ ide o vymáhanie splatných dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002

SPRÁVA KOMISIE RADE,

ktorou sa hodnotí pokrok oznámený Talianskom Komisii a Rade, pokiaľ ide o vymáhanie splatných dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002

(v súlade s článkom 3 rozhodnutia Rady 2003/530/ES)

Táto hodnotiaca správa je vypracovaná v súlade s článkom 3 rozhodnutia Rady 2003/530/ES zo 16. júla 2003 o zlučiteľnosti pomoci, ktorú má Talianska republika v úmysle poskytnúť svojim výrobcom mlieka, so spoločným trhom (ďalej len „rozhodnutie Rady“), podľa ktorého sa od príslušných talianskych orgánov vyžaduje, aby každý rok predložili Rade a Komisii správu o pokroku, ktorý dosiahli pri vymáhaní splatných dodatočných poplatkov od výrobcov za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002.

Podľa článku 1 rozhodnutia Rady sa pomoc, ktorú Talianska republika poskytuje svojim výrobcom mlieka tým, že za nich odvádza do rozpočtu Európskej únie sumu, ktorú výrobcovia mlieka dlhujú Európskej únii v dôsledku dodatočných poplatkov za mlieko a mliečne výrobky za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002, a tým, že týmto výrobcom umožňuje zaplatiť dlh prostredníctvom bezúročných odkladov úhrad počas niekoľkých rokov, výnimočne považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom pod podmienkou, že:

– výrobcovia splatia celú sumu prostredníctvom anuít v rovnakej výške a

– obdobie splatnosti, ktoré začalo plynúť 1. januára 2004, nebude dlhšie ako 14 rokov.

Podľa článku 2 rozhodnutia Rady sa poskytnutie pomoci podmieňuje tým, že Taliansko oznámi celkovú výšku dodatočných poplatkov za príslušné obdobia Európskemu poľnohospodárskemu usmerňovaciemu a záručnému fondu (EPUZF), a tým, že Taliansko odpočíta tento nesplatený dlh v troch anuitách v rovnakej výške z výdavkov, ktoré financoval EPUZF v novembri 2003, novembri 2004 a v novembri 2005. Taliansko náležitým spôsobom oznámilo celkovú výšku dodatočných poplatkov za príslušné obdobia v liste z 26. augusta 2003. Zrážky zvyšného nesplateného dlhu sa náležite odpočítali od výdavkov, ktoré financoval EPUZF v novembri 2003, 2004 a 2005.

Podľa článku 3 rozhodnutia Rady príslušné talianske orgány každý rok predkladajú Rade a Komisii správu o pokroku, ktorý dosiahli pri vymáhaní splatných dodatočných poplatkov od výrobcov za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002.

V zmysle uvedeného ustanovenia talianske orgány listom agentúry AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) zo 7. novembra 2017 predložili Komisii svoju dvanástu správu týkajúcu sa anuity uhradenej v roku 2016. Treba pripomenúť, že prvé dve anuity (2004 a 2005) boli predmetom jednej správy (dokument COM(2007) 34 final z 30. januára 2007), takže táto správa zodpovedá trinástej anuite.

V tejto správe sa uvádza posúdenie Komisie týkajúce sa pokroku v roku 2016, o ktorom informovali talianske orgány, pokiaľ ide o vymáhanie dodatočných poplatkov za sedem hospodárskych rokov, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady, ako aj za hospodárske roky, na ktoré sa uvedené rozhodnutie nevzťahuje.

Platenie poplatkov formou splátkového režimu z roku 2003

Rozhodnutie Rady, ktorým sa Taliansku povolilo odvádzať dodatočné poplatky do rozpočtu Európskej únie namiesto jeho výrobcov mlieka, sa v roku 2005, v čase predloženia prvej

správy Rade, týkalo 25 123 výrobcov, ktorí poplatok dlhujú. Tento počet v roku 2016 klesol na 21 123.

Z celkového počtu výrobcov, na ktorých sa správa vzťahuje a ktorí dlhujú poplatky za sedem hospodárskych rokov, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady, sa na začiatku 15 431 výrobcov rozhodlo zaplatiť dlhovanú sumu formou splátkového režimu z roku 2003. Dlhy 15 431 výrobcov, ktorí sa rozhodli zaplatiť dlhovanú sumu formou splátkového režimu, predstavovali v roku 2004 pred splatením prvej anuity celkovo 345 miliónov EUR, čo predstavuje asi štvrtinu celkovej splatnej sumy výrobcov, ktorí odmietli pristúpiť na splátkový režim. Zdá sa preto, že do splátkového režimu sa väčšinou rozhodli vstúpiť výrobcovia, ktorí v najmenšej miere produkovali nadbytočné dodávky mlieka. Na druhej strane výrobcovia s výraznejšou nadprodukciou (asi 8 000 výrobcov, ktorým sa vyúčtovala približne 1 miliarda EUR v poplatkoch, ktoré za uvedených sedem hospodárskych rokov dlhovali) sa rozhodli nevstúpiť do splátkového režimu. Treba však spresniť, že talianskym orgánom sú každý rok doručené nové žiadosti o možnosť splácania dlhu formou splátok. V roku 2016 bolo predložených 39 nových žiadostí v celkovej sume 4,2 milióna EUR. K 31. decembru 2016 celková suma v rámci splátkového režimu z roku 2003 predstavovala 372,361 milióna EUR.

Trinástu anuitu v celkovej sume 25 574 104,06 EUR malo zaplatiť 10 395 výrobcov do 31. decembra 2016. Z overení, ktoré vykonali talianske orgány, vyplynulo, že 10 186 výrobcov počas roku 2016 riadne splatilo sumy v celkovej hodnote 24 968 791,58 EUR, čo znamená, že 97,9 % výrobcov splatilo načas v trinástej anuite 97,63 % splatnej sumy. Pri predchádzajúcich dvanástich anuitách sa včas zaplatilo 99,6 %, 97,9 %, 99,5 %, 99,7 %, 96,4 %, 96,2 %, 90,5 %, 98,3 %, 96,9 %, 98,2 %, 95,9 % a 95,7 % splatných súm. Celková výška poplatkov vybraných v trinástich anuitách je teda 358,326 milióna EUR (čiže o niečo viac ako 96 % celkovej splatnej sumy, ktorá sa mala splatiť týmito anuitami).

Tieto úrovne splácania síce poukazujú na nepochybný záujem výrobcov, ktorí si zvolili splátkový režim, plniť si záväzky, Komisia však zastáva názor, že ďalší postup uplatňovaný v prípadoch, keď sa platba neuskutočnila včas, je hlavným ukazovateľom miery angažovanosti talianskych orgánov, pokiaľ ide o zabezpečenie riadneho dodržiavania podmienok splátkového režimu a o vymáhanie celkovej výšky splatných poplatkov.

Pokiaľ ide o trinástu anuitu, nie sú ešte k dispozícii žiadne informácie o platbách zvyšných 209 výrobcov v celkovej hodnote 563 317,82 EUR. (Táto informácia bude súčasťou správy za nasledujúci rok.)

Pri dvanástej anuite sa v predchádzajúcej správe vykázalo, že 258 výrobcov ešte nezaplatilo splátky k 31. decembru 2015, čo predstavovalo sumu 1 089 857 EUR. Podľa informácií talianskych orgánov všetky tieto prípady oznámili ústredné orgány príslušným regionálnym orgánom, aby vymohli platby celej splatnej sumy s úrokovou sadzbou mimo splátkového režimu. Najskôr sa predpokladalo, že splátku nezaplatilo 258 výrobcov, neskôr sa však ukázalo, že splátku v skutočnosti zaplatilo 124 z nich. Naopak 134 výrobcov, ktorí v skutočnosti nezaplatili dvanástu anuitu, stratilo nárok na splátkový režim a začal sa proti nim postup vymáhania.

So zreteľom na informácie, ktoré poskytli talianske orgány za rok 2016, sa zdá, že podmienky uplatňovania splátkového režimu schváleného rozhodnutím Rady 2003/530/ES boli splnené a že napredovanie vymáhania dlžných súm od výrobcov, ktorí sa rozhodli pre splátkový režim v hospodárskych rokoch 1995/1996 až 2001/2002, potvrdzuje uspokojivé riadenie.

Podniky, v prípade ktorých bola zrušená možnosť platieb formou splátok

Nevyplatenie ktorejkoľvek anuity má za následok vylúčenie výrobcu zo splátkového režimu, pričom výrobca musí následne celú zostávajúcu splatnú sumu spolu so vzniknutými úrokmi zaplatiť.

Trinásť rokov po začatí splátkového režimu v roku 2003 bol nárok na takéto splácanie zrušený celkom 991 podnikom, pričom celkový dlh rozdelený do splátok dosiahol výšku 33 954 483,57 EUR.

Z tejto sumy však bolo 15 608 713,05 EUR zaplatených pred zrušením tohto nároku a 5 042 636,22 EUR sa vymohlo po zrušení vrátane 2 678 653,30 EUR, vďaka ktorým sa podarilo v plnej miere vyrovnať dlh 256 podnikom. Znamená to, že celkový zostávajúci dlh predstavuje 13 314 672,82 EUR a týka sa 735 podnikov.

Z týchto čísel vyplýva, že náležitá starostlivosť talianskych správnych orgánov pri výbere poplatkov od výrobcov, ktorí boli vylúčení zo splátkového režimu po nezaplatení anuity, zďaleka nie je uspokojivá. Výrobcovia mlieka okrem toho museli stiahnuť svoje žaloby na talianskych súdoch, aby boli oprávnení využívať splátkový režim. Vzhľadom na túto skutočnosť sa zdá, že nedostatočné vymáhanie nie je spôsobené prípadnou zdĺhavosťou súdnych konaní, ale skôr by sa mohlo zakladať na neschopnosti talianskych správnych orgánov tieto sumy účinne vymáhať.

Odklad platby o šesť mesiacov a jeho dôsledky, pokiaľ ide o štátnu pomoc

Podľa článku 2 ods. 12k talianskeho zákonného dekrétu č. 225 z 29. decembra 2010 novelizáciou zmeneného na zákon č. 10 z 26. februára 2011 Taliansko povolilo odklad anuity za rok 2010, ktorá bola podľa splátkového režimu z roku 2003 schváleného rozhodnutím Rady 2003/530/ES splatná 31. decembra 2010, na 30. júna 2011.

V rozhodnutí C(2013) 4046 final zo 17. júla 2013 Komisia uviedla, že odklad platby poplatkov za mlieko, ktorá mala byť uhradená do 31. decembra 2010, predstavuje pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom. Okrem toho Komisia usúdila, že táto pomoc viedla k porušeniu podmienok stanovených v rozhodnutí Rady 2003/530/ES a predstavovala pre jej príjemcov, ktorí prekročili rámec stanovený Radou, novú štátnu pomoc, nezákonnú v zmysle článku 1 písm. f) nariadenia (ES) č. 659/1999, ako aj nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

V rozhodnutí C(2013) 4046 final Komisia Taliansku nariadila, aby od príjemcov, ktorí využili odklad splátky, vymohlo sumu nezlučiteľnej pomoci spolu s úrokmi.

Talianske orgány začali potrebné administratívne kroky na vymáhanie pomoci. Taliansko však podalo 8. novembra 2013 proti rozhodnutiu Komisie odvolanie na Všeobecnom súde (vec T-527/13). Tento súd vydal 24. júna 2015 rozsudok, ktorým sa čiastočne ruší rozhodnutie Komisie: potvrdil pozíciu Komisie vo veci pomoci súvisiacej s poskytnutím odkladu platby poplatku, ktorý mal byť uhradený do 31. decembra 2010, ale odmietol závery Komisie, pokiaľ ide o novú pomoc poskytnutú príjemcom, ktorí využili tento odklad, a tým prekročili rámec rozhodnutia Rady. Komisia postúpila rozsudok Všeobecného súdu Súdnemu dvoru Európskej únie (vec C-467/15 P). Súdny dvor vo svojom rozsudku 25. októbra 2017 v danej veci potvrdil platnosť konečného rozhodnutia Komisie C(2013) 4046 final, ktorú

Všeobecný súd čiastočne zrušil vo svojom rozsudku z 24. júna 2015 (vec T-527/13). Talianske orgány boli preto vyzvané, aby prijali a vykonávali vnútroštátne opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia C(2013) 4046 final až do úplného vrátenia pomoci poskytnutej v rámci tohto režimu.

Dodatočné poplatky splatné za hospodársky rok 2002/2003

Za hospodárske roky 1995 až 2002 Taliansko na základe rozhodnutia Rady 2003/530/ES zaplatilo do rozpočtu Európskej únie dodatočné poplatky namiesto výrobcov.

Od roku 2004 členské štáty odvádzajú dodatočné poplatky priamo do rozpočtu Únie na základe nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003 z 29. septembra 2003.

Na hospodársky rok 2002/2003 sa však nevzťahuje ani rozhodnutie Rady, ani nový režim zavedený v roku 2004. Vzhľadom na prekročenie vnútroštátnej kvóty pridelenej Taliansku dlhovali talianski výrobcovia mlieka, ktorí za toto prekročenie niesli zodpovednosť, za hospodársky rok 2002/2003 do rozpočtu Únie 227,76 milióna EUR.

Z tejto sumy 118,4 milióna EUR predstavujú dodatočné poplatky, ktoré ešte majú byť splatené do rozpočtu Európskej únie v rámci dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka, ktorí sú povinní ich zaplatiť.

Poplatky, ktoré boli vybrané za hospodárske roky 1995/96 až 2008/2009 a na ktoré sa nevzťahuje splátkový režim z roku 2003 ani systém úhrady z roku 2009

V predchádzajúcich správach sa zdôraznilo, že splátkový režim z roku 2003 a systém úhrady, ktorý Taliansko zaviedlo v roku 2009 (s úrokovou sadzbou rovnajúcou sa referenčnej sadzbe pre Úniu zvýšenou o niekoľko percentuálnych bodov), sa v skutočnosti týkajú iba veľmi malej časti poplatkov, ktoré sa majú vymôcť, konkrétne 407 miliónov EUR, čo predstavuje 17 % sumy, ktorá sa má vymôcť. K 31. decembru 2016 sa v kontexte splátkového režimu z roku 2003 a systému úhrady z roku 2009 vymohlo už 368 miliónov EUR. Z uvedeného vyplýva, že tieto mechanizmy sa už vzťahujú len na malú časť celkovej sumy, ktorá má byť vrátená, konkrétne 39 miliónov EUR.

V skutočnosti sa z celkovej sumy poplatkov (vo výške 2,303 miliardy EUR), ktorú treba vybrať za hospodárske roky 1995/96 až 2008/09 a ktorú oznámilo Taliansko, uvedené nástroje nevzťahujú na väčšinu sumy, ktorá sa má vybrať.

Hoci informácie uvedené v správe talianskych orgánov o trinástej anuite ukazujú, že celková súčasná situácia v súvislosti s vymáhaním poplatkov v rámci splátkového režimu zavedeného v roku 2003 je uspokojivá, neplatí to v prípade vyberania vymáhateľných súm, na ktoré sa nevzťahujú uvedené splátkové režimy (1,268 miliardy EUR), a najmä v prípade vymáhania vymáhateľných súm (803 miliónov EUR).

Komisia vo svojich následných hodnotiacich správach predložených Rade od roku 2010 opakovane vyjadrila svoju nespokojnosť so slabým pokrokom pri vymáhaní dodatočných vymáhateľných poplatkov za mlieko, na ktoré sa nevzťahujú splátkové režimy.

Z informácií, ktoré talianske orgány poskytli vo svojej správe o trinástej anuite, vyplýva, že nemožno pozorovať žiadny významný nový pokrok, pokiaľ ide o účinné vyberanie poplatkov, na ktoré sa nevzťahovali splátkové režimy. Talianske orgány síce uvádzajú, že 798 miliónov EUR sa vymáha prostredníctvom súdnych konaní (nútené vymáhanie), ale skutočné výsledky ešte neboli oznámené.

Z dôvodu značnej výšky sumy nesplatených poplatkov, ako aj trvania situácie neuhradenia nesplatenej čiastky sa preto dospelo k záveru, že talianske orgány ani zďaleka nezabezpečili efektívnosť a účinnosť právnych predpisov Únie.

Preto Komisia začala na Súdnom dvore Európskej únie konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ (vec C-433/15).

Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 24. januára 2018 vyhovel žalobe Komisie: skonštatoval, že Talianska republika si nesplnila svoje povinnosti tým, že nezabezpečila, aby dodatočný poplatok splatný v súvislosti s množstvami vyrobenými v Taliansku nad rámec národnej kvóty od prvého hospodárskeho roka, v ktorom sa dodatočný poplatok skutočne v Taliansku uplatnil (1995/1996), až do posledného hospodárskeho roka, v ktorom sa konštatovala nadmerná výroba v Taliansku (2008/2009),

– sa skutočne vybral od jednotlivých výrobcov, ktorí prispeli ku každej nadmernej výrobe, a

– bol v prípade priameho predaja zaplatený nákupcami alebo výrobcami včas po tom, ako bola jeho výška oznámená, alebo

– ak nebol zaplatený v stanovených lehotách, bol zaregistrovaný a prípadne vymáhaný od uvedených nákupcov alebo výrobcov.

Záver

Komisia zastáva názor, že vzhľadom na plnenie podmienok splátkového režimu schváleného Radou v roku 2003 pokrok, ktorý dosiahli talianske orgány pri vymáhaní dlžných súm od výrobcov, ktorí sa rozhodli pre splátkový režim za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002, je dôkazom uspokojivého riadenia tohto režimu.

Pokiaľ ide o sumy, na ktoré sa nevzťahujú splátkové režimy, Komisia poukazuje na skutočnosť, že Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 24. januára 2018 potvrdil nedostatky, ktoré Komisia vytýka Talianskej republike. Podľa článku 260 ZFEÚ je teraz úlohou talianskych orgánov, aby prijali všetky potrebné opatrenia na vykonanie rozsudku Súdneho dvora a zaviedli účinný systém vymáhania dlžných súm, ktorý prinesie skutočné a pozorovateľné výsledky, pokiaľ ide o zníženie nesplatenej čiastky.